	REHBER	Doküman No:	AKR-Pr01-Rh-007
	Helal Uygunluk Değerlendirme Kuruluşlarına Yönelik Şahit/Tanık Denetimi Planlama Rehberi	Yayın Tarihi:	27.07.2022
		Revizyon Tarihi/No:	27.07.2022/Rv00
		Sayfa No:	1/6

1. AMAÇ VE KAPSAM

Bu rehberin amacı, Helal Uygunluk Değerlendirme Kuruluşu (HUDK) tarafından helal akreditasyon kapsamı dâhilinde yürütülen uygunluk değerlendirme faaliyetlerinin Helal Akreditasyon Kurumu (HAK) tarafından gözlemlenmesi anlamına gelen şahit [tanık] denetimlerinin planlanmasına ve takip eden karar süreçlerine esas teşkil edecek kuralları belirlemektir.

Rehberde yer verilen kuralların kapsamı, ilgili OIC/SMIIC Helal Standartları uyarınca çerçevesi çizilen ürün ve hizmet kategorilerine göre oluşturulmuştur.

2. TANIMLAR VE KISALTMALAR

Bildirimli Şahit Denetimi: HUDK'nın akreditasyon kapsamı dâhilinde yürütülen helal uygunluk değerlendirme faaliyetlerinin HAK tarafından üçüncü tarafın sahasında, HUDK'ya önceden haber verilerek gözlemlenmesidir.

Bildirimsiz Şahit Denetimi: HUDK'nın akreditasyon kapsamı dâhilinde yürütülen helal uygunluk değerlendirme faaliyetlerinin HAK tarafından HUDK'ya önceden haber verilmeden planlanması, organize edilmesi ve akabinde üçüncü tarafın sahasında gözlemlenmesidir.

Gözetim: Akredite edilmiş HUDK'nın akreditasyon şartlarını yerine getirmeye devam ettiğinin takibini içeren denetim faaliyetleridir.

Helal Uygunluk Değerlendirme Kuruluşu (HUDK): Ulusal ve uluslararası kabul görmüş teknik kriterlere göre helal uygunluk değerlendirme faaliyeti gösteren kuruluştur.

Proje Koordinatörü: Helal Akreditasyon Dairesi Başkanlığı tarafından görevlendirilen, akreditasyon faaliyetlerinin her aşamasında akreditasyon başvurusunda bulunan veya akredite edilmiş kuruluşla her türlü teknik ve idari irtibat, koordinasyon ve sekreteryaya işlemlerinden sorumlu HAK bünyesinde çalışan teknik personeldir.

Şahit [tanık] Denetimi: HUDK tarafından akreditasyon kapsamı dâhilinde yürütülen/yürütülecek helal uygunluk değerlendirme faaliyetlerinin HAK tarafından üçüncü tarafın sahasında gözlemlenmesidir.

Üçüncü Taraf: Helal uygunluk değerlendirme kuruluşunun belgelendirdiği/belgelendireceği taraftır (müşteri firma).

	REHBER		Doküman No:	AKR-Pr01-Rh-007
	Helal Uygunluk Değerlendirme Kuruluşlarına Yönelik Şahit/Tanık Denetimi Planlama Rehberi		Yayın Tarihi:	27.07.2022
			Revizyon Tarihi/No:	27.07.2022/Rv00
			Sayfa No:	2/6

3. UYGULAMA ESASLARI

Grup	Kategori	Alt-Kategori	Ürün Grupları İtibariyle Tanık Denetimi Sayısı
Yetiştiricilik	A	Hayvan Yetiştiriciliği	<p>Aşağıda maddeler (•) halinde belirtilen her bir ürün grubunun akreditasyon kapsamına alınabilmesi için asgari 1 tanık denetiminin organize edilmesi zorunludur</p> <ul style="list-style-type: none"> Et üretimi için kullanılan hayvanların (balık ve deniz mahsulü dışında) yetiştirilmesi, bakımı, yakalanması, avlama ve avlandığı yerde kesimi Yumurta üretimi için kullanılan hayvanların (balık ve deniz mahsulü dışında) yetiştirilmesi Süt üretimi için kullanılan hayvanların yetiştirilmesi Bal üretimi için kullanılan hayvanların yetiştirilmesi, bakımı
		AI	Et/Süt/Yumurta/ Bal için Hayvan Yetiştiriciliği
	AII	Balık ve deniz mahsulü yetiştiriciliği	<p>Aşağıdaki ürün grubunun akreditasyon kapsamına alınabilmesi için asgari 1 tanık denetiminin organize edilmesi zorunludur:</p> <p>Et üretimi için deniz mahsulü ve balık yetiştirme: yakalama, balık avlama, avlandığı yerde kesim de dahil</p>
	B	Bitki Yetiştiriciliği	BI
BII			Tahıl ve bakliyat yetiştiriciliği
Gıda ve yem işleme	C	Gıda üretimi	<p>Aşağıda maddeler (•) halinde belirtilen her bir ürün grubunun akreditasyon kapsamına alınabilmesi için asgari 1 tanık denetiminin organize edilmesi zorunludur:</p> <ul style="list-style-type: none"> Helal kesim (Kesme ve paketlemeyi de içermek üzere büyükbaş ve küçükbaş hayvanlardan elde edilen çiğ et [mezbaha]) ve Büyükbaş ve küçükbaş hayvanlardan elde
			CI

	REHBER	Doküman No:	AKR-Pr01-Rh-007
	Helal Uygunluk Değerlendirme Kuruluşlarına Yönelik Şahit/Tanık Denetimi Planlama Rehberi	Yayın Tarihi:	27.07.2022
		Revizyon Tarihi/No:	27.07.2022/Rv00
		Sayfa No:	3/6

				<p>edilen taze, soğutulmuş, dondurulmuş, derin dondurulmuş et</p> <ul style="list-style-type: none"> Helal kesim (Kesme ve paketlemeyi de içermek üzere kanatlı hayvanlardan elde edilen çiğ et [mezbaha]) ve Kanatlı hayvanlardan elde edilen taze, soğutulmuş, dondurulmuş, derin dondurulmuş et Kanatlı Hayvan, Büyükbaş, Küçükbaş Hayvan için İşlenmiş/Isıl İşlem Görmüş Et Ürünleri (ambalajlamayı da içeren Yumurta Ürünleri dahil) ve ambalajlamayı da içeren balık ve balık ürünleri (havyar, sushi vb. ürünler) Ambalajlamayı da içeren Süt ve Süt Ürünleri: taze ve uzun ömürlü ürünler Jelatin: Kanatlı Hayvan, Büyükbaş-Küçükbaş Hayvan, Balık Kaynaklı
		CII	Dayanıksız (çabuk bozulabilen) bitkisel ürünlerin işlenmesi	<p>Aşağıdaki ürün grubunun akreditasyon kapsamına alınabilmesi için asgari 1 tanık denetiminin organize edilmesi zorunludur:</p> <p>Meyveleri, sebzeleri, tahılları, sert kabuklu meyveleri, taze meyve sularını, kuru/kurutulmuş ürünleri ve bakliyatı içeren bitkisel ürünlerin üretimi, işlenmesi ve paketlenmesi</p>
		CIII	Dayanıksız (çabuk bozulabilen) hayvansal ve bitkisel ürünlerin işlenmesi (Et esaslı gıda, karışık ürünler)	<p>Aşağıdaki ürün grubunun akreditasyon kapsamına alınabilmesi için asgari 1 tanık denetiminin organize edilmesi zorunludur:</p> <p>Yemeye hazır yemekleri içeren hayvansal ve bitkisel ürünlerin karışımından oluşan ürünler: pizza, lazanya, sandviç, mantı vb.</p>
		CIV	Dayanıklı ürünlerin işlenmesi	<p>Aşağıdaki 3 farklı ürün grubunun her birinin akreditasyon kapsamına alınabilmesi için asgari 1 tanık denetiminin organize edilmesi zorunludur.</p> <p>Her bir grupta yer alan spesifik bir ürüne yönelik organize edilen tanık denetiminin başarılı olması halinde, bahse konu ürünün altında yer alan tüm ürünler kapsama alınır:</p>

	REHBER		Doküman No:	AKR-Pr01-Rh-007
	Helal Uygunluk Değerlendirme Kuruluşlarına Yönelik Şahit/Tanık Denetimi Planlama Rehberi		Yayın Tarihi:	27.07.2022
			Revizyon Tarihi/No:	27.07.2022/Rv00
			Sayfa No:	4/6

					<p>GRUP-1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bitkisel Kökenli Katı ve Sıvı Yağlar • Meşrubat: Alkolsüz İçecekler (sirke dahil) • İçme Suyu <p>GRUP-2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nişasta, Şeker ve Şekerleme Mamulleri, Bal Mamulleri • Kakao ve Kakao Ürünleri • Tahıl ve Tahıl Ürünleri: <ul style="list-style-type: none"> ○ Hafif Fırıncılık Ürünleri, ○ Unlu Mamuller ○ Makarna, Erişte vb. ○ Un • Kahve ve Kahve Ürünleri • Çay, Bitki Çayları ve bunların harmanları <p>GRUP-3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bisküvi Çeşitleri, Kurabiyeler ve Atıştırmalıklar (ileri işleme tabi tutulmuş kuruyemişler dahil) • Çorba ve Kuru Hazır Yiyecekler • Bebek ve Çocuk Gıdaları • Baharatlar, Çeşni Malzemeleri, Soslar • Konserve Gıdalar • İşlenmiş Yağlı Tohumlar • Gıdada Kullanılan Tuz
Yemek hizmeti	E	Yemek hizmeti			<p>Asgari 1 tanık denetiminin organize edilmesi zorunludur.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lokantalarda ve Yemek Fabrikalarında Yemek Üretimi ve Sunumu
Perakende, nakliye ve depolama	F	Dağıtım	FI	Perakende/Toptan	Asgari 1 tanık denetiminin organize edilmesi zorunludur
			FII	Gıda Komisyonculuğu / Ticareti	Asgari 1 tanık denetiminin organize edilmesi zorunludur

	REHBER		Doküman No:	AKR-Pr01-Rh-007
	Helal Uygunluk Değerlendirme Kuruluşlarına Yönelik Şahit/Tanık Denetimi Planlama Rehberi		Yayın Tarihi:	27.07.2022
			Revizyon Tarihi/No:	27.07.2022/Rv00
			Sayfa No:	5/6

	G	Nakliye ve Depolama Hizmetlerinin Tedariki	GI	Dayanıksız ve dayanıklı Gıda ve Yem için Nakliye ve Depolama Hizmetlerinin Tedariki	Asgari 1 tanık denetiminin organize edilmesi zorunludur
			GII	Dayanıklı Gıda ve Yem için Nakliye ve Depolama Hizmetlerinin Tedariki	Asgari 1 tanık denetiminin organize edilmesi zorunludur
Destek hizmetleri	H	Hizmetler	HI	Gıdanın Güvenli Üretimine Yönelik Yan Hizmet Sunumu	Asgari 1 tanık denetiminin organize edilmesi zorunludur
			HIII	Müslüman Dostu Turizm ve Seyahatle İlgili Hizmetler	<p>Aşağıdaki 2 farklı grupta her birinin akreditasyon kapsamına alınabilmesi için her bir gruptan asgari 1 tanık denetiminin organize edilmesi zorunludur. Turist Rehberleri, Tur Paketi içinde yer alıyorsa rehberler için ayrı bir tanık denetimi gerekmez.</p> <p>İlgili grupta yer alan spesifik bir hizmete yönelik organize edilen tanık denetiminin başarılı olması halinde, Tur Paketleri veya Turizm ve Konaklama Tesisleri hizmetinin içerisinde bulunan konaklama hizmetinin kategorisi dikkate alınarak bahse konu ürünün altında yer alan tüm ürünler kapsama alınır:</p> <p>GRUP 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> Turist Rehberleri <p>GRUP 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> Tur Paketleri (seyahat acenteleri vb.) Turizm ve Konaklama Tesisleri Diğer Turistik Hizmetler (spa, hamam, medikal hizmetler vb.)
	I	Gıda Ambalajlama ve Ambalaj Malzemesi Üretimi			Asgari 1 tanık denetiminin organize edilmesi zorunludur

	REHBER	Doküman No:	AKR-Pr01-Rh-007
	Helal Uygunluk Değerlendirme Kuruluşlarına Yönelik Şahit/Tanık Denetimi Planlama Rehberi	Yayın Tarihi:	27.07.2022
		Revizyon Tarihi/No:	27.07.2022/Rv00
		Sayfa No:	6/6

Biyokimyasal	K	(Biyo) Kimyasalların üretimi	Aşağıdaki ürün gruplarının akreditasyon kapsamına alınabilmesi için aşgari 1 tanık denetiminin organize edilmesi zorunludur <ul style="list-style-type: none">Gıda katkı maddelerinin üretimiİşlem yardımcılarının üretimiVitamin üretimiMineral üretimiBiyokültür üretimiAroma vericilerin üretimiEnzimlerin üretimi dahil olmak üzere biyokimyasallar
Diğer	L	Kozmetik	Aşgari 1 kozmetik üreticisinde tanık denetiminin organize edilmesi zorunludur

İlave Notlar: (1) Organize edilecek şahit denetimlerinin Aşama-2 tetkikleri olması esastır. Öte yandan ilk akreditasyon denetiminde HUDK'nın aşgari olarak bir tane Aşama-1 tetkikini şahit denetimi için organize edebilmesi gerekir. Seçilecek Aşama-1 tetkikinin hangi alt kapsamdan olabileceğine ilişkin karar, Proje Koordinatörü ile Baş Denetçi tarafından HUDK'nın tetkik planlaması da göz önüne alınarak verilir.

(2) Aynı alt kategori altında birden fazla tetkike şahitlik edilmesi gerekebilir. Bu durum ilgili alt kategoride hem teknik hem de İslami düzeyde farklılaşan helallik kriterlerinin söz konusu olup olmadığına bağlıdır.

(3) “Dayanıklı ürünlerin işlenmesi” alt kategorisinde bir HUDK'ya tanık denetimi organize ettiği ürünün alt sırasında yer alan diğer ürün tiplerinden de akreditasyon verilmesi için, HUDK'nın alt sırada yer alan ürünler için de dokümantasyon/program hazırlığının mevcut olması ve bu durumun HAK Denetim Ekibince denetim raporlarında kaydedilmesi gerekir.

(4) HAK tarafından akredite olmuş HUDK'lara yönelik bildirimden önce şahit denetimleri gerçekleştirilebilir. Bu tip denetimler gözetimin bir parçası olabileceği gibi HAK'a iletilen (şikâyet, ihbar vb.) bildirimler veya elde ettiği bilgi/haber üzerine, şikâyete konu olan durumun yerinde deliller üzerinden doğrulanması için yapılacak saha denetimlerinin bir parçası da olabilir. Bu amaca yönelik olarak akredite HUDK, planlanan tetkik listesini detaylarıyla birlikte ve düzenli aralıklarla HAK'a iletmekle yükümlüdür.